

Valsts prezidents: Madrides samitā pieņemtie lēmumi integrē NATO plānos un politikā Latvijas drošības vajadzības

Publicēts: 29.06.2022.

Ārlietas

Egils Levits

Nacionālā drošība

29. jūnijā NATO samitā Madridē apstiprināta jaunā NATO Stratēģiskā koncepcija, kas paredz visaptverošu un koordinētu pieeju NATO Austrumu flanga un īpaši Baltijas valstu aizsardzības stiprināšanai. “Latvija ir gandarīta par NATO Madrides samitu, tajā pieņemtie lēmumi integrē NATO plānos un politikā mūsu drošības vajadzības un paredz iespēju līdz brigādes līmenim stiprināt NATO klātbūtni reģionā,” norāda Valsts prezidents Egils Levits.

Valsts prezidents uzsver, ka šis ir vēsturisks samits Latvijas, Baltijas un visa NATO Austrumu flanga drošībai – tiek mainīti NATO atturēšanas un aizsardzības politikas pamati. “Gatavojoties samitam, Latvija kopā ar citām Baltijas valstīm ir paveikusi lielu darbu sabiedroto izpratnes veicināšanai par mūsu drošības vajadzībām. Sabiedrotie mūs ir sadzirdējuši, un to atbalsts ir paties. Mēs augstu novērtējam šo solidaritāti,” atzīst Valsts prezidents.

Samita laikā NATO līderi pauduši vienprātību, ka Krievijas rīcība un paustie nolūki to padara par visbūtiskāko tiešo draudu Aliansei, un Baltijas valstis ir šī apdraudējuma frontē. “Lēmumu ziņā Madrides samits ir tikpat nozīmīgs kā 2016. gada NATO samits Varšavā, kad tika lemts par NATO paplašinātās klātbūtnes Baltijā un Polijā izveidi,” skaidro Valsts prezidents.

E. Levits arī uzsver, ka ASV apņemšanās nostiprināt reģionālo klātbūtni Austrumu flangā, Polijā un Baltijas valstīs ir nopietns apliecinājums Vašingtonas līguma 5. panta garantijām.

Vienlaikus Valsts prezidents norāda, ka samita lēmumi prasīs Latvijai veikt papildu ieguldījumus, turpinot Nacionālo bruņoto spēku attīstību un līdz 2025. gadam pakāpeniski sasniedzot aizsardzības budžetu 2,5 % apjomā no IKP.

Samītā NATO valstu un valdību vadītājus uzrunāja Ukrainas prezidents Volodimirs Zelenskis. Valsts prezidents norāda, ka NATO turpinās sniegt un palielinās atbalstu Ukrainai jomās, kas ir NATO kopīgajā kompetencē.

Tāpat tika pārrunāta Somijas un Zviedrijas pievienošanās NATO. "Esam gandarīti, ka abu valstu pievienošanās process var virzīties uz priekšu. Tas ne tikai būtiski stiprinās drošību Baltijas jūras un Ziemeļu flangā, bet arī dos pienesumu visas Eiropas un NATO drošības stiprināšanā," uzsver E. Levits.

Jaunā NATO Stratēģiskā koncepcija ir otrs politiski nozīmīgākais dokuments pēc Vašingtonas līguma – vadmotīvs NATO politikai tuvākajā desmitgadē. Darbs pie koncepcijas tika uzsākts NATO ārlietu ministru sanāksmē 2021. gada nogalē Rīgā. Koncepcija pārņem kolektīvo aizsardzību kā NATO pamatuzdevumu un dod vadlīnijas, kā NATO pielāgoties drošības situācijas izmaiņām. Krievija ir atzīta kā galvenais drauds Eiroatlantiskajai drošībai. Tāpat joprojām drauds ir arī terorisms.

Sabiedrotie arī konceptuāli vienojušies palielināt NATO militāro budžetu, civilo budžetu un drošības investīciju programmu. Madridē parakstīts dokuments par NATO Inovāciju fonda izveidi, kam pievienojas arī Latvija. Tas ļaus NATO turpināt būt tehnoloģiski modernāko spēku aliansei.

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidents-madrides-samita-pienemtie-lemumi-integre-nato-planos-un-politika-latvijas-drosibas-vajadzibas>